

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України
«Про внесення змін до Бюджетного кодексу України»
(щодо врегулювання збору на обов'язкове державне пенсійне
страхування з ювелірних виробів)

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

Законом України від 28.12.2014 р. №71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо податкової реформи» були внесені зміни до Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» у частині справляння збору на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій, які набрали чинності з 1 січня 2015 року.

Запроваджений Законом України №71-VIII збір на обов'язкове державне пенсійне страхування за ставкою 10% вартості основного дорогоцінного металу у сплаві за цінами НБУ сплачується за рахунок обігових коштів українських товаровиробників та імпортерів ювелірної продукції. Оскільки обов'язок з його сплати виникає задовго до виведення готової ювелірної продукції на ринок, її реалізації та одержання доходу, такий збір є авансовим збором.

Від самого початку, впровадження 10% збору на обов'язкове державне пенсійне страхування, саме для ювелірної галузі, не мало під собою жодних належних обґрунтувань. Так, на сьогоднішній день, сплата збору на обов'язкове пенсійне страхування при поданні ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів на клеймування державним пробірним клеймом до казенних підприємств пробірного контролю, опинились на одній сходинці із такими операціями, як операції при набутті прав власності на легкові автомобілі, операції з нерухомим майном та послугами стільникового рухомого зв'язку. Проте, порівнювати здійснення господарської діяльності у сфері ювелірної галузі із такими дохідними видами діяльності, на які розповсюджується сплата збору на обов'язкове державне пенсійне страхування не має жодних чинників.

Більш того, впровадження авансового збору на обов'язкове державне пенсійне страхування призвело до зупинки діяльності та виходу з ринку понад 40% ювелірної галузі загалом (вітчизняних виробників ювелірних виробів, значне скорочення кількості робочих місць у сфері ювелірного виробництва, падіння обсягів виготовлення ювелірних виробів), що відповідно спричинило ненадходження до бюджетів очікуваних податків та зборів, в тому числі близько 2/3 від клеймування ювелірних виробів, перенесення виробничих потужностей до інших країн світу та зростання «тіньового» обороту ювелірної продукції.

Це обумовлено, в тому числі і додатковим навантаженням на виробництво ювелірних виробів, постійним зростанням офіційного курсу

Національного банку України на золото та срібло, (які переважають у виробництві ювелірних виробів), як слідство відбувається зростання вартості ювелірних виробів, при цьому купівельна спроможність населення, через впливання різних факторів, зменшується. Все це відображається на економічній доцільності здійснення господарської діяльності у ювелірній галузі в цілому, що в свою чергу призводить до зменшення інвестиційної привабливості галузі, що стримує її розвиток.

Більш того, у зв'язку із прийняттям Закону України від 01 грудня 2020 року № 1017-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо лібералізації застосування реєстраторів розрахункових операцій платниками єдиного податку та скасування механізму компенсації покупцям (споживачам) за скаргами щодо порушення встановленого порядку проведення розрахункових операцій частини суми застосованих штрафних санкцій» з 01 січня 2021 року встановлюється обов'язковість застосування РРО суб'єктами господарювання, які здійснюють реалізацію ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння. Це призведе до збільшення надходжень до державного та місцевих бюджетів, в частині сплати єдиного податку. Так, за попередніми розрахунками станом на кінець 2020 року відрахування від сплати єдиного податку платниками- суб'єктами господарювання, які здійснюють роздрібну торгівлю ювелірними та побутовими виробами з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння становить 47 250 000,00 гривень на місяць, при цьому, прогнозовані показники після впровадження обов'язкового застосування РРО вищезазначеними суб'єктами господарювання, становитимуть 140 000 000,00 грн на місяць.

Разом с тим, впровадження використання РРО та застосування 10% збору на обов'язкове державне пенсійне страхування передбачить додаткове навантаження на галузь та поставить під сумнів доцільність здійснення діяльності малого та середнього бізнесу у цій сфері взагалі, а це суб'єкти господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування: фізичні особи-підприємці – 97,5%, юридичні особи – 83,1 % всієї галузі.

Також, слід зазначити, що поширення коронавірусної хвороби (COVID-19) та запровадження на території України карантину призвело до вимушеного простою виробників ювелірних виробів, роздрібна торгівля ювелірними виробами була повністю призупинена, купівельна спроможність населення знизилась, та відбулось зміщення купівельних настроїв населення в сторону товарів повсякденного вжитку.

На підставі вищевикладеного, вважаємо, що сьогодні ювелірній галузі вкрай необхідно створити умови для її функціонування у прозорому полі оподаткування, яке буде простим та не обтяжувачим в адмініструванні. Окрім цього, вважаємо за доцільне створення для малого та середнього бізнесу, який

складає майже 70 % всієї ювелірної галузі, сприятливих умов для їх розвитку, що дозволить їм бути конкурентними на рівні з великим бізнесом представленим у даній сфері діяльності.

З метою недопущення зазначених вище негативних наслідків та одночасно реального розширення бази оподаткування при здійсненні роздрібною торгівлі ювелірними та побутовими виробами з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння було підготовлено проекти Законів України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (щодо врегулювання збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з ювелірних виробів) та «Про внесення змін до Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» (щодо врегулювання збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з ювелірних виробів), які є взаємопов'язаними.

2. Ціль й завдання законопроекту.

Основною метою проектів Законів України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (щодо врегулювання збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з ювелірних виробів) та «Про внесення змін до Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» (щодо врегулювання збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з ювелірних виробів) є запровадження рівномірного навантаження зі сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування при здійсненні операцій з ювелірними та побутовими виробами з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння на суб'єктів господарювання - учасників ювелірного ринку, визначення об'єктом оподаткування вартість проданих ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, визначення платниками збору - суб'єктів господарювання, які здійснюють роздрібну торгівлю ювелірними та побутовими виробами з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння, зменшення ставки збору.

3. Загальна характеристика і основні положення законопроекту.

Законопроектом передбачено замість діючого збору, який сплачується при клеймуванні ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, запровадити збір на обов'язкове державне пенсійне страхування при здійсненні суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі такими виробами, з вартості проданих (реалізованих) ювелірних та побутових виробів з дорогоцінного металу, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння за ставкою 1% починаючи з моменту вступу в дію Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» (щодо

врегулювання збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з ювелірних виробів).

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання.

Нормативно-правова сфера правового регулювання, яка охоплюється даним проектом, складається із Бюджетного кодексу України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування.

Реалізація положень проекту Закону України не потребуватиме додаткових витрат з державного та місцевих бюджетів.

Водночас, прийняття законопроекту призведе до збільшення надходжень до бюджету при здійсненні суб'єктами господарювання операцій з ювелірними виробами, в тому числі з роздрібною торгівлю ювелірними та побутовими виробами з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органічного утворення та напівдорогоцінного каміння.

У зв'язку із прийняттям Закону України від 01 грудня 2020 року № 1017-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо лібералізації застосування реєстраторів розрахункових операцій платниками єдиного податку та скасування механізму компенсації покупцям (споживачам) за скаргами щодо порушення встановленого порядку проведення розрахункових операцій частини суми застосованих штрафних санкцій» та встановлення з 01 січня 2021 року обов'язкового застосування РРО суб'єктами господарювання, які здійснюють реалізацію ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органічного утворення та напівдорогоцінного каміння, передбачає збільшення надходжень до державного бюджету України в частині сплати єдиного податку. Так, за попередніми розрахунками станом на кінець 2020 року відрахування від сплати єдиного податку платниками-суб'єктами господарювання, які здійснюють роздрібну торгівлю ювелірними та побутовими виробами з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органічного утворення та напівдорогоцінного каміння становить 47 250 000,00 гривень на місяць, при цьому, прогнозовані показники після впровадження обов'язкового застосування РРО вищезазначеними суб'єктами господарювання, становитимуть 140 000 000,00 грн на місяць.

Таким чином, у разі впровадження запропонованої у проекті Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» (щодо врегулювання збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з ювелірних виробів) ставки збору на обов'язкове державне пенсійне страхування у розмірі 1%, загальні річні надходження до бюджету від здійснення операцій з ювелірними виробами (що включає надходження від сплати єдиного податку та збору на обов'язкове

державне пенсійне страхування за ставкою 1%), в тому числі роздрібної торгівлі ювелірними виробами з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння становитимуть – 1 800 000 000,00 гривень, що у порівнянні із аналогічними показниками при застосуванні діючого збору, який сплачується при клеймуванні ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів є на 35,29 % вище.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття законопроекту.

Прийняття законопроекту дасть змогу у 2021 році збільшити загальні надходження до бюджету, від ювелірної галузі, в тому числі від реалізації ювелірних виробів (що включає надходження від сплати єдиного податку та збору на обов'язкове державне пенсійне страхування за ставкою 1%), що у порівнянні із фактично отриманим за 2020 рік доходом від загальних надходжень по операціям з ювелірними виробами (з урахуванням єдиного податку та сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування при поданні ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів на клеймування державним пробірним клеймом до казенних підприємств пробірної контролю) - на 35,29%.

Разом із тим буде запроваджено рівномірне навантаження зі сплати збору на суб'єктів господарювання - учасників ювелірного ринку, що у поєднанні із зміною об'єкту оподаткування, зменшенням ставки збору створить передумови для відновлення розвитку ювелірної галузі України, створення нових робочих місць, зростання надходжень у вигляді податків і зборів до Державного та місцевих бюджетів.

Народні депутати України

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: СТЕФАНЧУК МИКОЛА ОЛЕКСІЙОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000C153200010398401
Дійсний до: 08.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 388д9/1-2021/12582 від 19.01.2021

333094